

Årsregnskap Orkla ASA 2018

04

RESULTATREGNSKAP

Beløp i mill. NOK	Note	2018	2017
Driftsinntekter		29	33
Driftsinntekter konsern	1	840	689
Sum driftsinntekter		869	722
Lønnskostnader	2	(358)	(460)
Andre driftskostnader	5	(679)	(547)
Av- og nedskrivninger og amortisering	8, 9	(30)	(28)
Driftsresultat		(198)	(313)
Utbytte fra konsern og konsernbidrag		3 442	18 759
Nedskrivning datterselskap		(463)	(8 208)
Renteinntekter/-kostnader konsern	6	105	64
Andre finanskostnader	7	(239)	(356)
Resultat før skatt		2 647	9 946
Skattekostnad	11	(278)	(151)
Resultat etter skatt		2 369	9 795

TOTALRESULTAT

Resultat etter skatt		2 369	9 795
Verdiendring aksjer		(5)	-
Endring resultatreserve aksjer etter skatt		-	(51)
Endring sikringsreserve etter skatt		65	61
Endring estimatavvik pensjoner		(17)	(12)
Totalresultat		2 412	9 793
Foreslått utbytte (ikke avsatt)		(2 599)	(2 649)

KONTANTSTRØM

Beløp i mill. NOK	2018	2017
Resultat før skatt	2 647	9 946
Av- og nedskrivninger	30	28
Nedskrivning datterselskaper	463	8 208
Endring netto driftskapital mv.	(55)	(64)
Flytting av resultatposter til andre aktiviteter	97	113
Betalte skatter	(188)	(351)
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	2 994	17 880
Netto fornyelsesinvesteringer	(305)	(48)
Investering i datterselskaper / deleide selskaper	(277)	(6)
Netto kjøp/salg og utbytter porteføljeinvesteringer	3	93
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(579)	39
Betalte utbytter	(2 643)	(7 738)
Netto kjøp/salg egne aksjer	(1 378)	50
Netto betalt til aksjonærer	(4 021)	(7 688)
Opptak av lån	-	346
Nedbetaling av lån	-	(4 736)
Netto endring kortsiktig gjeld	(397)	(284)
Netto endring kortsiktig rentebærende fordringer	(967)	(1 657)
Netto kontantstrøm fra/(bruk i) finansieringsaktiviteter	(1 364)	(6 331)
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(5 385)	(14 019)
Endring likvide midler	(2 970)	3 900
Likvide midler 1.1.	4 460	560
Likvide midler 31.12.	1 490	4 460
Endring likvide midler	(2 970)	3 900

BALANSE**Eiendeler**

Beløp i mill. NOK	Note	2018	2017
Immaterielle eiendeler	9	75	60
Eiendel ved utsatt skatt	11	209	219
Varige driftsmidler	8	475	215
Investeringer i datterselskaper	10	31 061	31 412
Lån til konsernselskaper, rentebærende		9 924	8 889
Andre finansielle eiendeler		246	148
Langsiktige eiendeler		41 990	40 943
Fordringer eksterne		99	149
Fordringer konsern, ikke rentebærende		323	308
Fordringer konsernbidrag		1 375	1 380
Finansielle investeringer	Se konsernnote 24	13	17
Likvide midler		1 490	4 460
Kortsiktige eiendeler		3 300	6 314
Eiendeler		45 290	47 257

Egenkapital og gjeld

Beløp i mill. NOK	Note	2018	2017
Innskutt egenkapital		1 971	1 995
Opptjent egenkapital		31 016	32 601
Egenkapital		32 987	34 596
Pensjonsforpliktelser	2	558	553
Langsiktig rentebærende gjeld		4 613	4 652
Langsiktig ikke rentebærende gjeld		242	313
Langsiktig gjeld og forpliktelser		5 413	5 518
Gjeld til konsern, rentebærende		5 905	6 250
Gjeld til konsern, ikke rentebærende		158	52
Betalbar skatt		254	160
Annen kortsiktig gjeld		573	681
Kortsiktig gjeld		6 890	7 143
Egenkapital og gjeld		45 290	47 257

EGENKAPITALOPPSTILLING

Beløp i mill. NOK	Selskaps- kapital	Egne aksjer	Overkurs	Sum innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Sum Orkla ASA
Egenkapital 1.1.2017	1 274	(1)	721	1 994	30 497	32 491
Totalresultat Orkla ASA	-	-	-	-	9 793	9 793
Utbetalt utbytte	-	-	-	-	(7 738)	(7 738)
Netto kjøp egne aksjer	-	1	-	1	49	50
Egenkapital 31.12.2017	1 274	0	721	1 995	32 601	34 596
Totalresultat Orkla ASA	-	-	-	-	2 412	2 412
Utbetalt utbytte	-	-	-	-	(2 643)	(2 643)
Netto kjøp egne aksjer	-	(24)	-	(24)	(1 354)	(1 378)
Egenkapital 31.12.2018	1 274	(24)	721	1 971	31 016	32 987

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet for holdingselskapet Orkla ASA omfatter foruten all aktivitet ved hovedkontoret, noe eiendomsvirksomhet. Sistnevnte hører forretningsmessig inn under Orkla Eiendom. I tillegg ligger administrasjonen av virksomhetsområdene Orkla Foods, Orkla Confectionery & Snacks, Orkla Care, Orkla Food Ingredients og Orkla Investments samt funksjonene Operations, Innkjøp og administrasjonen av Innkjøpsskolen, Sales Academy og Brands Academy i Orkla ASA.

Aktiviteten ved hovedkontoret inkluderer konsernets øverste ledelse og stabs- og felles-funksjonene Kommunikasjon, Juridisk, Sales & Business Development, Marketing & Innovation, Operations, Mergers & Acquisitions, Human Resources, Økonomi/Finans, Compliance og Intern-revisjon. Avdelingene utfører i tillegg til eierfunksjonen, i stor grad oppdrag for konsernets øvrige selskaper og belaster disse for utførte tjenester. Orkla ASA eier enkelte varemerker som benyttes av forskjellige konsernselskaper. Det faktureres royalty for bruken av disse varemerkene. Det er aktiviteten fra disse funksjonene som utgjør linjen «Driftsinntekter konsern». Sentral finans-avdeling fungerer som konsernbank, med ansvar for konsernets eksterne finansiering, styring av konsernets likviditet og den overordnede styring av konsernets valuta- og renterisikoer. Renter fra konsernbank samt utbytte og konsernbidrag fra investeringer i datterselskap er regnskapsført som finansposter og spesifisert i resultatoppstillingen.

Regnskapet for Orkla ASA er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven § 3–9 (forenklet IFRS). Konsernbidrag er regnskapsført etter god regnskapskikk som et unntak fra IFRS. Disse er avsatt i opptjeningsåret. Prinsippbeskrivelsene for konsernet gjelder også for Orkla ASA, og konsernets noter vil i enkelte tilfeller omfatte Orkla ASA. Eierandeler i datterselskaper er presentert til kost.

Styret har vurdert at Orkla ASA, etter forslag om utdeling av utbytte på kroner 2,60 pr. aksje, hadde en forsvarlig egenkapital og likviditet ved utgangen av 2018.

Ny IFRS 16 Leieavtaler trer i kraft 1. januar 2019 og krever balanseføring som eiendel av neddiskonterte rett-til-bruk leieavtaler med tilhørende betalingsforpliktelser. Orkla ASA har valgt den modifiserte retrospektive metoden ved implementering av IFRS 16 og får dermed en egenkapitaleffekt ved implementering, men sammenligningstallene blir ikke endret. Orkla ASA har pr. 31. desember 2018 leieavtaler knyttet til firmabiler for ansatte samt et kontorbygg på Skøyen (Karenslyst alle 6). Det er inngått en leieavtale med Orkla Eiendom AS om leie av nytt hovedkontor fra 1. februar 2019. Denne avtalen påvirker ikke implementeringseffekten. Selskapet vil pr. 1. januar 2019 få en balanseføring av rett-til-bruk eiendeler på om lag 40 mill. kroner, mens leasinggjelden vil utgjøre om lag 43 mill. kroner. Dette medfører en begrenset resultateffekt.

NOTE 2 LØNN OG PENSJONSFORHOLD

Beløp i mill. NOK	2018	2017
Lønn	(259)	(350)
Arbeidsgiveravgift	(53)	(55)
Styrehonorar og andre lønnsrelaterte kostnader	(12)	(18)
Pensjonskostnad	(34)	(37)
Lønnskostnad	(358)	(460)
Gjennomsnittlig antall ansatte	195	191

Sammensetning av netto pensjonskostnader

Forutsetningene som er lagt til grunn for beregning av pensjonskostnaden, fremgår av konsern-note 12.

Beløp i mill. NOK	2018	2017
Årets pensjonsopptjening inkl. arbeidsgiveravgift	(15)	(20)
Kostnader innskuddsplaner	(19)	(17)
Pensjoner klassifisert som driftskostnad	(34)	(37)
Pensjoner klassifisert som finanspost	5	(27)
Netto pensjonskostnader	(29)	(64)

Sammensetning av netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12.

Beløp i mill. NOK	2018	2017
Brutto pensjonsforpliktelser	(558)	(553)
Pensjonsmidler	-	-
Balanseførte netto pensjonsforpliktelser	(558)	(553)

Gjenværende netto pensjonsforpliktelser pr. 31. desember 2018 består i hovedsak av usikrede pensjonsordninger for tidligere nøkkelpersoner og førtidspensjonsordninger dekket over drift, samt bokførte forpliktelser knyttet til ordning for ansatte med lønn over 12G. For øvrige ansatte har selskapet hovedsakelig ordninger med innskuddspensjon.

Selskapet har en pensjonsordning som tilfredsstiller kravet i lov om obligatorisk tjenstepensjon.

NOTE 3 GARANTI OG PANTSTILLELSER

Beløp i mill. NOK	2018	2017
Tegnet, ikke innkalt KS-kapital	10	2
Garanti overfor datterselskap	226	215
Annet garantiansvar	-	13

NOTE 4 LÅN TIL ANSATTE

I andre finansielle eiendeler inngår lån til ansatte.

Beløp i mill. NOK	2018	2017
Lån til ansatte	2	6

NOTE 5 GODTGJØRELSER OG AVTALEFESTEDE FORHOLD - STYRETS ERKLÆRING**1. Styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte**

Etter allmennaksjeloven § 6–16a skal styret utarbeide en særskilt erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte («Styrets erklæring»). Elementene i styrets erklæring fremgår av punktene (i)–(vi) nedenfor. Det følger av allmennaksjeloven § 5–6 (3) at det på generalforsamlingen skal avholdes en rådgivende avstemning over styrets retningslinjer for lederlønnfastsettelsen for det kommende regnskapsår (se punkt (ii) nedenfor). Så langt retningslinjene er knyttet til aksjebaserte insentivordninger, skal disse godkjennes av generalforsamlingen (se punkt (iii) nedenfor).

(i) Lønn, godtgjørelse og andre betingelser til ledende ansatte

Styret vedtar betingelser for konsernsjefen og tar prinsipielle beslutninger vedrørende konsernets betingelsespolicy og kompensasjonsordninger for øvrige ansatte. Styret har et eget kompensasjonsutvalg, som forbereder kompensasjonssaker for beslutning i styret. Utvalget består av tre styremedlemmer, hvorav ett er ansattvalgt, og har i 2018 vært ledet av styrets nestleder. Administrasjonen utreder saker for kompensasjonsutvalget og styret.

Konsernledelsen er omfattet av konsernets årsbonussystem og langtidsinsentivordning.

På neste side vises fast lønn og honorarer til konsernledelsen samt opptjent bonus. Videre vises opptjening og saldo i bonusbanken pr. 31. desember 2018, basert på Orklas aksjekurs pr. 31. desember 2018 (NOK 68,04).

Utbetalt godtgjørelse i 2018 for medlemmer av konsernledelsen pr. 31.12.2018

Beløp i tusen NOK	Årslønn 31.12.2018	Utbetalt årslønn og feriepenger (A)	Utbetalt årsbonus (opptjent i 2017)	Utbetalt fra bonusbank (LTI)	Natural- ytelser (B)	Totalt utbetalt lønn og godt- gjørelser 2018	Totalt utbetalt lønn og godt- gjørelser 2017
Peter A. Ruzicka	6 205	6 711	2 710	3 605	335	13 361	10 605
Jens Bjørn Staff ¹	3 010	3 167	762	970	282	5 181	
Christer Grönberg ^{3,4}	2 765	2 903	774	979	238	4 894	
Karl Otto Tveter ²	3 115	3 318	826	1 391	343	5 878	
Atle Vidar Nagel Johansen	3 740	4 046	745	1 485	373	6 649	
Ann-Beth Freuchen	3 350	3 423	1 230	1 664	212	6 529	
Johan Wilhelmsson ^{3,4}	2 667	2 627	803	861	294	4 585	
Stig Ebert Nilssen	3 320	3 578	974	1 079	384	6 015	
Jeanette Hauan Fladby ⁴	2 800	2 391	519	611	211	3 732	
Johan Clarin ³	2 995	3 207	735	1 397	415	5 754	

¹Mottar i tillegg NOK 15.000 som medlem av bedriftsforsamlingen i Jotun.

²Mottar i tillegg styrehonorar NOK 300.000 fra Jotun.

³Lønn avtalt i SEK men omregnet til NOK med gjennomsnittskurs for året.

⁴Medlem av konsernledelsen siden 1. oktober 2018, alle utbetalinger er for hele 2018.

Pål Eikeland og Terje Andersen gikk ut av konsernledelsen henholdsvis 3. april 2018 og 30. september 2018. Pål Eikeland fikk i 2018 utbetalt en samlet kompensasjon på tusen NOK 5.689, Terje Andersen fikk tilsvarende tusen NOK 6.420 for 2018.

Stig Ebert Nilssen fratradte stillingen som konserndirektør og leder for Orkla Care den 1. februar 2019.

Opptjent, ikke utbetalt godtgjørelse i 2018

Beløp i tusen NOK	Opptjent årsbonus for 2018 ¹	Tildelt langtids- insentiv (LTI)	Opptjent pensjons- kostnad	Sum opptjent/ tildelt (C)	Saldo bonus- bank (LTI) 31.12.2018
Peter A. Ruzicka ²	1 365	3 035	2 231	6 631	7 835
Jens Bjørn Staff	452	853	766	2 071	2 230
Christer Grönberg	427	867	825	2 119	2 278
Karl Otto Tveter	467	925	776	2 168	2 442
Atle Vidar Nagel Johansen	740	834	1 028	2 602	3 110
Ann-Beth Freuchen	907	1 378	725	3 010	3 710
Johan Wilhelmsson	1 347	803	641	2 791	2 626
Stig Ebert Nilssen	395	1 091	860	2 346	2 396
Jeanette Hauan Fladby	653	581	586	1 820	1 707
Johan Clarin	618	811	771	2 200	2 339

¹Opptjent årsbonus for 2018 utbetales i 2019.

²Konsernsjefens samlede opptjente lønn og godtgjørelser i 2018 er tusen NOK 13.677 (A+B+C).

Konsernledelsen deltar i konsernets generelle aksjekjøpsordning for ansatte. Det er ikke stilt garantier for medlemmer av konsernledelsen.

Konsernsjefens pensjonsalder er 62 år, og oppsigelsestid er seks måneder med en etterlønsperiode på 12 måneder. I perioden fra pensjonsalder til fylte 67 år utbetales 24,3 % (avkortet med mulig opptjeningstid fra ansettelse til fylte 62 år) av avgangslønn.

Oppsigelsestid for konsernledelsen er seks måneder, og pensjonsalder for andre enn konsernsjefen er 65 år. I perioden fra pensjonsalder til fylte 67 år utbetaler Orkla 66 % av avgangslønn. Deretter utbetales det fra Orklas generelle pensjonsordninger.

(ii) Retningslinjer for fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte

Når det gjelder fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte for det kommende regnskapsåret, vil styret legge frem følgende retningslinjer for rådgivende avstemning på generalforsamlingen i 2019:

Formålet med Orklas betingelsespolicy er å trekke til seg medarbeidere med den kompetansen konsernet trenger, videreutvikle og beholde nøkkelkompetanse og motivere til langsiktighet og kontinuerlig fremgang for å nå Orklas forretningsmessige mål. Som overordnet innfallsvinkel skal Orklas policy være innrettet mot markedets median når det gjelder fastlønn og pensjon, mens den variable delen knyttet til resultater, kursutvikling etc. (kort- og langtidsinsentiver), kan være bedre enn en medianbetragtning. Kompensasjonen kan bestå av følgende elementer:

(a) Faste elementer

Orkla bruker internasjonalt anerkjente systemer for stillingsvurderinger for å finne «riktig» stillings- og kompensasjonsnivå. Stillingene måles mot sitt lokale marked (land), og det benyttes et spenn på pluss/minus 20 % i forhold til medianen. Den enkeltes ansvarsområde, resultater og prestasjoner avgjør størrelse på kompensasjonen.

(b) Variable elementer – årsbonus

Ledende ansatte i Orkla er omfattet av konsernets sentrale årsbonusordning. Ordningen har en maksimal ramme på 100 % av fastlønn pr. 31. desember i opptjeningsåret. Ordningen er innrettet mot at «God prestasjon» skal kunne gi en bonusoppgåelse på ca. 30 % av fastlønn pr. 31. desember i opptjeningsåret. «God prestasjon» er definert som resultatoppgåelse i linje med eksternt kommuniserte finansielle mål.

I tillegg gjelder aksjebaserte insentivordninger beskrevet i punkt (iii) nedenfor.

(iii) Særlig om aksjebaserte insentivordninger

(a) Langtidsinsentivordning

Orkla har i flere år hatt en kontantbasert langtidsinsentivordning (LTI). Tildeling av LTI skjer normalt i mai hvert år. Tildelt beløp i 2018 tilsvarte opptjent beløp i årsbonusordningen foregående år. Tildelingen reguleres med utviklingen av Orkla-aksjen frem til utbetalingsdato, og er således aksjerelatert. Regulering baserer seg på aksjekursen registrert dagen etter generalforsamlingen i året tildelingen skjer, korrigert for utbytte i perioden. 50 % av opptjening utbetales to år etter tildelingstidspunktet og resterende etter tre år, gitt at den ansatte ikke har sagt opp sin stilling på utbetalingstidspunktet. Årlig utbetaling fra langtidsinsentivordningen skal ikke overstige en årslønn på utbetalingstidspunktet. Eventuelt overskytende tillegges bonusbanken for utbetaling påfølgende år.

I 2018 ble det vedtatt enkelte justeringer i ordningen med virkning for tildeling i 2019. Fra 2019 blir LTI fastsatt på grunnlag av vurderinger av individuelle bidrag i forhold til forhåndsdefinerte langsiktige kriterier fastsatt i 2018. Tildelingen målsetter å tilsvare 30 % av årslønn ved «God prestasjon», i henhold til de forhåndsdefinerte kriterier. Tildeling kan ikke overskride 50 % av årslønn, og samlet verdi av tildeling under årsbonusordningen og tildelt LTI i ett år kan heller ikke overstige en årslønn. Tildelt LTI-beløp reguleres med utviklingen av Orkla-aksjen frem til utbetalingsdato. Utbetalingen under LTI-ordningen kan tidligst kreves med 1/3 etter 24 måneder, 1/3 etter 36 måneder og 1/3 etter 48 måneder. Etter maksimalt 60 måneder vil LTI utbetales i sin helhet.

(b) Aksjer med rabatt til ansatte

Konsernet har i flere år gjennomført en ordning hvor de ansatte får anledning til å kjøpe et begrenset antall aksjer med en rabatt i forhold til børskurs. For 2018 ble det tilbudt tre ulike kjøpsalternativer: 28.000, 15.000 og 8.000 NOK (beløp etter rabatt). Rabatten var 25 % i forhold til børskurs. Bindingstiden for kjøpte aksjer er to år. Kostnadene for aksjeordningen i 2018 var ca. 16 mill. kroner.

Styret anbefaler overfor generalforsamlingen å videreføre aksjeordningen for ansatte, med de samme kjøpsalternativer og betingelser som i 2018.

(iv) Tjenestepensjonsordning

Orkla har innskuddsbasert tjenestepensjon i Norge. Innskuddssatsene er 5 % av lønn mellom 1G og 7,1G og 23,1 % over 7,1G (1G er fra 1. mai 2018 NOK 96.883). For de som har blitt medlem av konsernledelsen før 1. september 2014, er satsen for lønn over 12G 27 %. Johan Wilhelmsson har sin tjenestepensjon i Sverige i henhold til regelverket for ITP2. Dette er en ytelsesbasert ordning begrenset oppad til lønn tilsvarende 30 «inntektsbasbelopp» (IBB). For lønn over 30 IBB sikres pensjon i Norge med innskudd lik 15 % av overskytende lønn.

(v) Andre ytelser

Konsernet har bil- og telefonordninger og andre begrensede naturalytelser.

(vi) Lederlønnspolitik

Retningslinjene for lederlønnspolitikken beskrevet i punkt (ii) sist behandlet på generalforsamlingen i 2018, har vært retningsgivende for lederlønnfastsettelsen i 2018.

For detaljerte beskrivelser av Orklas belønningspolicy og de ulike komponentene i den totale godtgjørelsen, vises det til beskrivelser i note 11 konsernet.

2. Godtgjørelse til styret samt styremedlemmers aksjeinnehav

Styret godtgjøres etter følgende satser fra og med 12. april 2018:

Styrets leder	820 000 kroner pr. år
Styrets nestleder	660 000 kroner pr. år
Aksjonærvalgt styremedlem	522 000 kroner pr. år
Ansattevalgt styremedlem	430 000 kroner pr. år
Varamedlem	27 500 kroner pr. møte

Det følger av Orklas vedtekter § 4 at styrets aksjonærvalgte «medlemmer og varamedlemmer må være aksjeeiere i selskapet». Med bakgrunn i dette forutsettes det i Orkla at 1/3 av brutto styrehonorar (eksklusiv honorar for komitearbeid og tillegg for medlemmer bosatt utenfor

Norge), skal benyttes til kjøp av aksjer i Orkla inntil styremedlemmene (inkludert deres personlig nærstående) eier aksjer i Orkla til en verdi som tilsvarer to ganger brutto styrehonorar (eksklusiv honorar for komitearbeid og tillegg for medlemmer bosatt utenfor Norge). En oversikt over styremedlemmenes aksjeinnehav er gitt i egne tabeller i denne noten.

Kompensasjonsutvalget

Komiteleder	140 000 kroner pr. år
Medlem	105 000 kroner pr. år

Revisjonsutvalget

Komiteleder	176 000 kroner pr. år
Medlem	118 000 kroner pr. år

I tillegg mottar aksjonærvalgte styremedlemmer bosatt utenfor Norge, et tillegg på 17.500 kroner pr. møte vedkommende deltar i.

Faktisk utbetalt til styremedlemmer er som følger:

Beløp i NOK	Styrehonorar inkl. komitéarbeid	Antall aksjer ¹
<i>Aksjonærvalgte styrerepresentanter</i>		
Stein Erik Hagen	917 500	250 100 000
Grace Reksten Skaugen	794 000	8 500
Ingrid Jonasson Blank	635 000	6 250
Peter Agnefjäll	348 000 ²	10 000
Nils K. Selte	692 666	27 000
Lars Dahlgren	518 000	6 500
Liselott Kilaas	518 000	5 200
Caroline Hagen Kjos (vara) ³	-	-

¹Samlet eierskap med nærstående.

²Styrehonoraret blir utbetalt i 2019.

³Mottar ingen honorarer.

Beløp i NOK	Fast lønn	Styre- honorar	Natural- ytelser	Pensjons- kostnader	Antall aksjer ¹
<i>Ansattevalgte styrerepresentanter</i>					
Terje Utstrand	578 780	470 833	58 548	25 426	6 644
Roger Vangen	579 620	366 666	32 812	23 284	8 418
Sverre Josvanger	533 438	483 666	167 040	23 169	19 457
Karin Hansson (lønn i SEK)	404 585	366 666	-	21 848	1 657

¹Samlet eierskap med nærstående.

Det er ikke gitt lån til eller stilt garantier for medlemmer av styret.

3. Godtgjørelse valgkomité

Valgkomiteen godtgjøres etter følgende satser fra og med 12. april 2018:

Komiteleder 63.000 kroner pr. år, medlem 46.000 kroner pr. år og ansattvalgt representant 6.200 kroner pr. møte.

4. Honorar til konsernrevisor

Beløp i mill. NOK (ekskl. mva.)	2018	2017
Morselskap		
Lovbestemt revisjon	3,4	3,4
Andre attestasjonstjenester	0,1	0,1
Skatt/avgifter	1,2	2,1
Andre tjenester utenfor revisjon	5,5	2,5
Konsern		
Lovbestemt revisjon	30,9	28,8
Andre attestasjonstjenester	0,6	1,5
Skatt/avgifter	2,6	4,4
Andre tjenester utenfor revisjon	6,1	4,9
Sum honorar til EY	40,2	39,6
Lovbestemt revisjonshonorar til andre revisorer	2,6	2,4

NOTE 6 RENTEINNETEKTER OG -KOSTNADER KONSERN

Beløp i mill. NOK	2018	2017
Renteinntekter konsern	146	115
Rentekostnader konsern	(41)	(51)
Sum finanskostnader konsern	105	64

NOTE 7 ANDRE FINANSPOSTER

Beløp i mill. NOK	2018	2017
Agio/disagio	(59)	(224)
Porteføljegevinster	-	47
Andre finansinntekter	13	40
Andre finanskostnader	(193)	(219)
Sum andre finansposter	(239)	(356)

NOTE 8 VARIGE DRIFTSMIDLER

Beløp i mill. NOK	Tomter, bygg og annen fast eiendom	Maskiner, inventar etc.	Nyanlegg i arbeid	Sum
Balanseført verdi 1.1.2018	96	63	56	215
Tilgang	3	-	301 ²	304
Reklassifiseringer ¹	-	3	(29)	(26)
Avskrivninger	(2)	(16)	-	(18)
Balanseført verdi 31.12.2018	97	50	328	475
Opprinnelig kost 1.1.2018	118	204	56	378
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1.1.2018	(22)	(141)	-	(163)
Balanseført verdi 1.1.2018	96	63	56	215
Opprinnelig kost 31.12.2018	121	207	328	656
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2018	(24)	(157)	-	(181)
Balanseført verdi 31.12.2018	97	50	328	475

¹Netto reklassifiseringer vedrører overføring fra note 9.

²Gjelder i hovedsak investering i nytt felles ERP-system (Project One). Investeringen vil bli reklassifisert til IT (note 9) ved ferdigstillelse.

NOTE 9 IMMATERIELLE EIENDELER

Beløp i mill. NOK	Varemerker ikke amortiserbare	IT	Sum
Balanseført verdi 1.1.2018	26	34	60
Reklassifisert fra varige driftsmidler ¹	-	26	26
Tilgang	-	1	1
Amortisering	-	(12)	(12)
Balanseført verdi 31.12.2018	26	49	75
Opprinnelig kost 1.1.2018	26	99	125
Akkumulerte amortiseringer og nedskrivninger 1.1.2018	-	(65)	(65)
Balanseført verdi 1.1.2018	26	34	60
Opprinnelig kost 31.12.2018	26	126	152
Akkumulerte amortiseringer og nedskrivninger 31.12.2018	-	(77)	(77)
Balanseført verdi 31.12.2018	26	49	75

¹Netto reklassifiseringer vedrører overføring fra note 8.

NOTE 10 AKSJER I DATTERSELSKAPER, DIREKTE EID

Beløp i mill. NOK	Konsernets eierandel	Bokført verdi	
		2018	2017
Orkla Foods Norge AS	100 %	9 362	9 362
Orkla Foods Sverige AB	100 %	5 469	5 469
Orkla Confectionery & Snacks Finland Ab	100 %	3 315	3 315
Orkla Food Ingredients AS	100 %	2 466	2 466
Orkla Energi AS	100 %	1 765	1 765
Hamé s.r.o.	100 %	1 354	1 357
SIA Orkla Confectionery & Snacks Latvija	100 %	959	959
Orkla Confectionery & Snacks Norge AS	100 %	906	906
Orkla House Care AS	100 %	865	865
Orkla Health AS	100 %	631	631
Orkla Eiendom AS	100 %	589	589
Lilleborg AS	100 %	526	526
SweBiscuits AB	100 %	512	512
Viking Askim AS	100 %	400	400
Industriinvesteringer AS	100 %	340	803
Sarpsfoss Limited			
Ordinær kapital	100 %	253	253
Preferansekapital	99,9 %	43	43
SIA Orkla Foods Latvija	100 %	246	246
Attisholz AB	100 %	187	187
Orkla Foods Romania SA	100 %	184	184
Orkla Foods Danmark A/S	100 %	175	175
Orkla Asia Holding AS	100 %	166	166
Gorm's Holding ApS	67 %	97	0
Orkla Insurance Company Ltd.	100 %	65	65
UAB Orkla Foods Lietuva	100 %	57	57
Trælandsfos Holding AS	100 %	36	36
Orkla IT AS	100 %	34	34
Øraveien Industripark AS	100 %	15	15
Plusstid Home AS	100 %	12	1
Orkla Investeringer AS	100 %	10	10
Orkla France S.A.S.	100 %	8	4
Orkla Design AS	100 %	5	5
Cederroth Intressenter AB	100 %	3	3
Orkla Germany GmbH	100 %	2	0
Orkla Accounting Centre Estonia	100 %	2	2
Attisholz Infra AG ¹	0,4 %	1	1
Orkla Group Procurement Hub Shanghai	100 %	1	0
Sum		31 061	31 412

¹De resterende aksjene eies av Attisholz AB.

Tabellen viser kun direkte eide datterselskaper. Konsernet består av totalt ca. 240 selskaper. De viktigste datterselskapene i indirekte eie er vist i virksomhetsoversikten bak i årsrapporten.

NOTE 11 SKATTER

Skattekostnad	2018	2017
Beløp i mill. NOK		
Resultat før skattekostnad	2 647	9 946
Endring midlertidige forskjeller	1	(102)
Hvorav endring midlertidige forskjeller tidligere år	(22)	(21)
Korrigert for endring midlertidige forskjeller mot totalresultatet	48	69
Sum endring midlertidige forskjeller	27	(54)
Ikke fradragsberettigede kostnader	34	18
Skattefritt utbytte, aksjegevinster og -tap, og nedskrivninger aksjer og finansielle eiendeler	(3)	(54)
Nedskrivning aksjer i datterselskaper	463	8 208
Utbytte fra datterselskaper	(2 066)	(17 379)
Andre permanente forskjeller	3	(20)
Sum permanente forskjeller	(1 569)	(9 227)
Sum skattepliktig inntekt	1 105	665
Beregnet periodeskatt	(254)	(160)
Kildeskatt utenlandske utbytter	(2)	(1)
Avsatt for mye/lite tidligere år	(26)	24
Sum periodeskatter	(282)	(137)
Endring forpliktelser ved utsatt skatt	4	(14)
Skattekostnad	(278)	(151)

Note 11 forts. →

Forpliktelse ved utsatt skatt

Beløp i mill. NOK	2018	2017
Finansielle derivater	(89)	55
Akkumulerte nedskrivninger utenfor fritaksmetoden resultatført	(11)	(11)
Sikringsreserve i egenkapitalen	(242)	(312)
Varige driftsmidler	12	10
Pensjonsforpliktelser	(493)	(443)
Andre kortsiktige forhold	(128)	(249)
Grunnlag utsatt skatt	(951)	(950)
Eiendel ved utsatt skatt	(209)	(219)
Endring utsatt skatt	(10)	(33)
Endring utsatt skatt ført mot totalresultatet	14	19
Endring utsatt skatt resultatregnskapet	4	(14)

Avstemming av skattekostnad

Beløp i mill. NOK	2018	2017
23 % av resultat før skatt	(609)	(2 387)
Effekt av endret skattesats	(5)	(6)
Skattefritt utbytte, aksjegevinster, tap og nedskrivninger aksjer i aksjeporteføljen	1	13
Utbytte fra datterselskap	475	4 171
Nedskrivning aksjer i datterselskaper	(106)	(1 970)
Andre permanente forskjeller	(1)	5
Ikke fradragsberettigede kostnader	(8)	(4)
Kildeskatt	(2)	(1)
Endring tidligere år	(23)	28
Skattekostnad for Orkla ASA	(278)	(151)

NOTE 12 FINANSIELL RISIKO

Risikoen på finansielle instrumenter i Orkla ASA er knyttet til følgende aktiviteter:

Konsernbanken

Finansavdelingen i Orkla ASA styrer rente- og valutarisikoen for konsernet. Finansavdelingen fungerer som konsernbank og forestår som hovedregel alle konsernets eksterne låneopptak og sikringstransaksjoner i renter og valuta. Datterselskapene avlaster sin valutakursrisiko med interne valutakontrakter mot konsernbanken, som igjen dekker denne risikoen med eksterne sikringsposisjoner. I tillegg har konsernbanken valutagjeld for sikring av valutarisiko på internlån og bokført egenkapital samt goodwill. I 2018 er det resultatført -66 mill. kroner knyttet til disse sikringene (-221 mill. kroner i 2017). Konsernbanken tar ikke aktiv valutarisiko. Interne lån og fordringer er på flytende rentebetingelser, og det inngås ikke konserninterne rentesikringsavtaler. Styring av rente- og valutarisiko for eksterne poster er nærmere omtalt i konsernnote 30.

Derivater og sikringsbokføring

Valutaterminkontrakter. Konsernbankens interne og eksterne valutaterminkontrakter samt rente- og valutaswapper regnskapsføres til virkelig verdi i balansen, med verdiendring mot resultatet. Valutakurseffekter på interne og eksterne lån regnskapsføres også mot resultatet.

Renteswapper. Eksterne låneopptak for konsernet skjer i alt vesentlig gjennom Orkla ASA. Lån som opptas til fast rente, swappes normalt til flytende rente ved bruk av renteswapper. Disse renteswappene regnskapsføres som verdisikringer med endring i virkelig verdi over resultatet. Pr. 31. desember 2018 var virkelig verdi av disse renteswappene 45 mill. kroner (68 mill. kroner i 2017). Det er gjennom året kostnadsført 22 mill. kroner som verdiendring på renteswappene og inntektsført 22 mill. kroner som verdiendring på de sikrede lånene.

Når Orkla sikrer fremtidige rentebetalinger, benyttes renteswapper der Orkla mottar flytende rente og betaler fast rente. Disse renteswappene regnskapsføres som kontantstrømsikringer med endring i virkelig verdi mot totalresultatet. Pr. 31. desember 2018 utgjorde virkelig verdi av disse renteswappene -242 mill. kroner (-312 mill. kroner i 2017).

Sikringsreserve egenkapital. Sikringsreserven har utviklet seg som følger:

<i>Beløp i mill. NOK</i>	2018	2017
Inngående sikringsreserve før skatt	(312)	(396)
Oppløst mot resultat - netto finansposter	132	116
Verdiendring i året	(48)	(32)
Utgående sikringsreserve før skatt	(228)	(312)
Utsatt skatt sikringsreserve	53	72
Utgående sikringsreserve etter skatt	(175)	(240)

Sikringsreserven forventes oppløst over resultatet som følger (før skatt):

2019:	-121 mill. kroner
Etter 2019:	-107 mill. kroner

NOTE 13 ANDRE FORHOLD

Skattetrekkgaranti og pensjonsgaranti

Orkla ASA har bankgaranti for skyldig skattetrekk og for pensjonsforpliktelser knyttet til lønn over 12G på vegne av norske datterselskaper. Selskapet har for øvrig ingen bundne midler.

Vesentlige leieavtaler

Orkla ASA flyttet i 2013 til nye, midlertidige lokaler i Nedre Skøyen vei 26 i Oslo sammen med selskapene Orkla Health, Orkla Home & Personal Care, Orkla Confectionery & Snacks Norge, Pierre Robert Group, Hydro Power, Orkla IT, Orkla House Care og Orkla Eiendom. Bygget er leid av Evry frem til og med 1. kvartal 2019 i påvente av at nye, permanente lokaler skal bygges i Drammensveien 149 og 151. Årlig leie utgjør 43 mill. kroner. Orkla ASA fremleier til de øvrige selskapene.

Orkla ASA leier fortsatt lokaler av Investorprosjekt 93 AS i Karenslyst allé 6 på Skøyen i Oslo frem til år 2020. Årlig leie utgjør 21 mill. kroner. Bygget er i hovedsak fremleiet.

Forhold som er behandlet i noter for konsernet

Aksjebasert betaling – note 11

Hendelser etter balansedagen – note 41

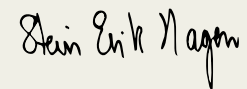
Aksjonærer i Orkla ASA

Oversikt over de største aksjonærene i Orkla ASA er gitt i note 32.

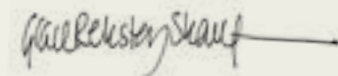
Erklæring fra Styret for Orkla ASA og konsern

Vi bekrefter at årsregnskapet for perioden 1. januar til og med 31. desember 2018 etter vår beste overbevisning er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, samt at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til selskapet og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står overfor.

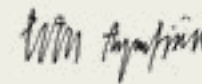
Oslo, 13. mars 2019
Styret i Orkla ASA

Stein Erik Hagen
styreleder

Grace Reksten Skaugen
styrets nestleder

Peter Agnefjäll

Ingrid Jonasson Blank

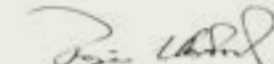
Lars Dahlgren

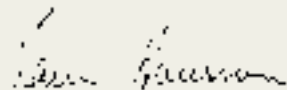
Liselott Kilaas

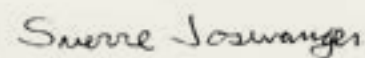
Nils K. Selte

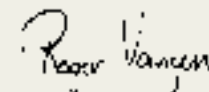
Terje Utstrand

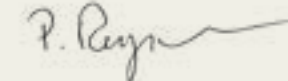
Karin Hansson

Sverre Josvanger

Roger Vangen

Peter A. Ruzicka
konsernsjef

Uavhengig revisors beretning

Til generalforsamlingen i Orkla ASA

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Orkla ASA som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap, oppstilling over totalresultat, oppstilling av endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger. Konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap og oppstilling over totalresultat, oppstilling av endringer i egenkapitalen og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2018 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2018 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre

øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2018. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene. Vår beskrivelse av hvordan vi revisjonsmessig håndterte hvert forhold omtalt nedenfor, er gitt på den bakgrunnen.

Vi har også oppfylt våre forpliktelser beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet* når det gjelder disse forholdene. Vår revisjon omfattet følgende handlinger utformet for å håndtere vår vurdering av risiko for vesentlige feil i årsregnskapet. Resultatet av våre revisjonshandlinger, inkludert handlingene rettet mot forholdene omtalt nedenfor, utgjør grunnlaget for vår konklusjon på revisjonen av årsregnskapet.

Inntektsføring – avsetninger for rabatter og årsbonuser

Inntektsføring foretas når eierskap av varene er overført og risiko har gått over på kjøper. Videre, måles inntekter til virkelig verdi av forventet vederlag. Rabatter, årsbonuser og andre ytelser opptjent av kundene representerer et variabelt vederlag som inngår i virkelig verdi. Som følge av omfanget og mangfoldet av avtaler og kontraktsvilkår, er fastsettelse av rabatter og årsbonuser på salg foretatt gjennom året komplisert og krever ledelsens skjønnsutøvelse. Inntektsføring inkludert avsetninger for rabatter og årsbonuser er derfor et sentralt forhold i revisjonen.

Våre revisjonshandlinger omfattet identifisering, forståelse, vurdering og testing av ledelsens prosesser og kontroller for fastsettelse av reduksjon i inntektene som følge av rabatter og bonuser, i tillegg til overholdelse av gjeldende regnskapsstandarder. Vi har gjennomgått konsernets vurdering og påvirkning av ny inntektsføringsstandard, IFRS 15 Regnskapsføring av inntekter fra kundekontrakter. Videre identifiserte og vurderte vi effektiviteten av konsernets internkontroll. Vår revisjon inkluderte analytiske handlinger og detaljtester av at rabatter og bonuser blir bokført i riktig periode. Vi testet nøyaktigheten og fullstendigheten av avsetningene og de underliggende beregningene. Disse handlingene inkluderte tester av grunnlaget for beregnede rabatter og bonuser mot de faktiske salgene og avtalevilkårene. Vi har også testet presisjonen i de historiske avsetningene for rabatter og evaluert noter utarbeidet av ledelsen i konsernregnskapet mot gjeldende regnskapsstandarder.

Vi viser til konsernets opplysninger i notene 4 og 9 når det gjelder inntektsføring og tilhørende kontraktsforpliktelser for rabatter, årsbonuser og andre ytelser.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskapets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og konsernsjef (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge for selskapsregnskapet, og i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU for konsernregnskapet. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes

misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll;
- vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskaps-estimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde;

- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å fastsette strategien for, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen, og vi har et udelt ansvar for konklusjonen på revisjonen av konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Vi avgir en uttalelse til styret om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av regnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen og redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, og forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 13. mars 2019

ERNST & YOUNG AS

Erik Mamelund
statsautorisert revisor